

ΠΕΡΙΟΔΕΥΟΥΣΑ ΕΚΘΕΣΗ

Από τον αϊνά στην πλώρη:

Ιστιοφόρα του 18ου και 19ου αιώνα

Ο γραιγολεβάντες φουσκώνει τα σταυρωτά πανιά
και το μπρίκι σχίζει γοργά τα γαλανά νερά στο
Νταρ-μπογάζ κάτω από τη σκιά της Μυκάλης.
Είναι ξημερώματα. Ο καπετάν Αναστάσης στέκεται
στην άκρη του αϊνά και κοιτάει περήφανος την
αρματωσιά του караβιού. Η μαϊστρα, η γάπια,
ο μπαφίγκος και ο κούντρος, ανοιγμένα το ένα πάνω
από το άλλο μπροστά από το μεγάλο άλμπουρο,
τραβούν το σκαρί δυτικά. Θα περάσει ανοιχτά
από το Τηγάνι και θα ορτσάρει, τεζάροντας την
μούμα, ξέροντας ότι μετά την Κολώνα ο καιρός
θα το γυρίσει σε μαϊστράλι. Από κει θα
τραβερσάρει για το ιερό νησί της Αποκάλυψης.

Κώστας Δαμιανίδης, Ανασταίνοντας τη ναυπηγική τέχνη του Αιγαίου, Εφημερίδα Καθημερινή, 1-9-2024

Η περιοδεύουσα έκθεση **Από τον αϊνά στην πλώρη: Ιστιοφόρα του 18ου και 19ου αιώνα** αναδεικνύει την ξυλοναυπηγική παράδοση των Ελλήνων, ένα από τα μεγαλύτερα κεφάλαια του ελληνικού τεχνικού πολιτισμού, και τη σημαντική ιστορική σημασία της ιστιοφόρου ναυτιλίας από τα μέσα του 18ου έως τα μέσα του 19ου αιώνα.

Στην έκθεση συνδυάζονται η επιστημονική τεκμηρίωση, οι ψηφιακές τεχνολογίες αιχμής και τα σύγχρονα οπτικοακουστικά και διαδραστικά μέσα, ενώ στο επίκεντρο βρίσκονται οι τρισδιάστατες ψηφιακές αναπαραστάσεις πλοίων παλαιότερων εποχών, για τα οποία υπάρχουν επαρκή δεδομένα (σχέδια, φωτογραφίες, τεχνικές περιγραφές, τρισδιάστατα φυσικά ομοιώματα υπό κλίμακα κ.λπ.) τόσο ως προς τη μορφή τους όσο και ως προς τη μεθοδολογία κατασκευής τους.

Η έκθεση είναι αποτέλεσμα του ερευνητικού έργου **Virtual Historic Sailing Ships** («Ανάδειξη της ναυτικής πολιτιστικής κληρονομιάς με την ανάπτυξη ολοκληρωμένης πλατφόρμας 3D ψηφιακών αναπαραστάσεων ιστορικών ιστιοφόρων»), το οποίο υλοποιήθηκε στο πλαίσιο της Δράσης Εθνικής Εμβέλειας **«Ανοιχτή Καινοτομία στον Πολιτισμό»** (2020-2023) και συγχρηματοδοτήθηκε από την Ελλάδα και την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Η κοινοπραξία του ερευνητικού έργου αποτελούνταν από το **Ινστιτούτο Μεσογειακών Σπουδών** του Ιδρύματος Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ), το **Τμήμα Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων** του Πανεπιστημίου Αιγαίου, το **Λαογραφικό και Εθνολογικό Μουσείο Μακεδονίας-Θράκης** και την **TETRAGON ΑΕ**.

Μέχρι σήμερα η έκθεση έχει παρουσιαστεί με μεγάλη επιτυχία στους παρακάτω χώρους:

Λαογραφικό και Εθνολογικό Μουσείο Μακεδονίας-Θράκης (Θεσσαλονίκη)
08/09 - 31/12/2023

Κτήριο του Ινστιτούτου Μεσογειακών Σπουδών (Ρέθυμνο)
28/06 - 31/07/2024

Βιομηχανικό Μουσείο Ερμούπολης (Σύρος)
30/08 - 15/10/2024

Ναυτικό Μουσείο της Ελλάδος (Πειραιάς)
30/10 - 23/11/2024

Ίδρυμα Τσάκος-Χίος
15/4-18/6/2025

Patmos Marine- Διακόφτι Πάτμος
20/7-28/8/2025

Οπλοθήκη de Milly- Ρόδος
8/10-15/12/2025

ΘΕΜΑΤΟΛΟΓΙΑ

Ιστιοφόρα 18ου και 19ου αιώνα
Παραδοσιακή ξυλοναυπηγική
Ελληνική ναυτιλία
Ναυσιπλοΐα
Ναυτικός μοντελισμός

Χωρικές απαιτήσεις
120-180 τ.μ.

Η ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΙ

Χωρικές απαιτήσεις
120-180 τ.μ.

Αυτοφερόμενο και αποσυναρμολογούμενο σύστημα, για την ανάρτηση των εκθεσιακών επιφανειών και του ηλεκτρονικού εξοπλισμού των πολυμεσικών εφαρμογών.

Ηχοτοπίο, μία πρωτότυπη σύνθεση με εναλλαγές ηχητικών περιβαλλόντων που σχετίζονται με την κατασκευή, αλλά και το ταξίδι των ξύλινων ιστιοφόρων πλοίων της εποχής.

Αυτοκόλλητο γραφιστικό στοιχείο (επιδαπέδιο).

Εκθεσιακές επιφάνειες με εποπτικό υλικό και επεξηγηματικά κείμενα (ελληνικά και αγγλικά).

Οπτικοακουστικές παραγωγές αφιερωμένες στη διαδικασία της κατασκευής και της ναυπήγησης μεγάλων ιστιοφόρων, στη λειτουργία και στην πλεύση τους σε διαφορετικές συνθήκες ανέμου, καθώς και στον ναυτικό μοντελισμό.

Υλικοτεχνική υποδομή και ηλεκτρονικό εξοπλισμό.

Σύγχρονο φυσικό ομοίωμα μπρικιού υπό κλίμακα, κατασκευασμένο ειδικά για την έκθεση από επαγγελματία κατασκευαστή ομοιωμάτων ιστιοφόρων, συμπεριλαμβανομένης της προθήκης για την τοποθέτησή του.

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα.

Κατάλογο (Από τον αϊνά στην πλώρη: Ιστιοφόρα του 18ου και 19ου αιώνα, έκδοση Λαογραφικού και Εθνολογικού Μουσείου Μακεδονίας-Θράκης, Θεσσαλονίκη 2023).

3 ψηφιακές
διαδραστικές
εφαρμογές:

Εφαρμογή εικονικής πραγματικότητας δημιουργεί ένα εικονικό περιβάλλον, που μεταφέρει τον χρήστη σε μία άλλη εποχή, στο ψηφιακό σκαρί ενός μπρικιού. Πρόκειται για μία εμπυθιστική εμπειρία, που επιτρέπει τόσο την χρήση και τον χειρισμό στοιχείων του πλοίου όσο και την αναπαράσταση του ταξιδιού του κάτω από διαφορετικές συνθήκες έντασης και κατεύθυνσης ανέμου.

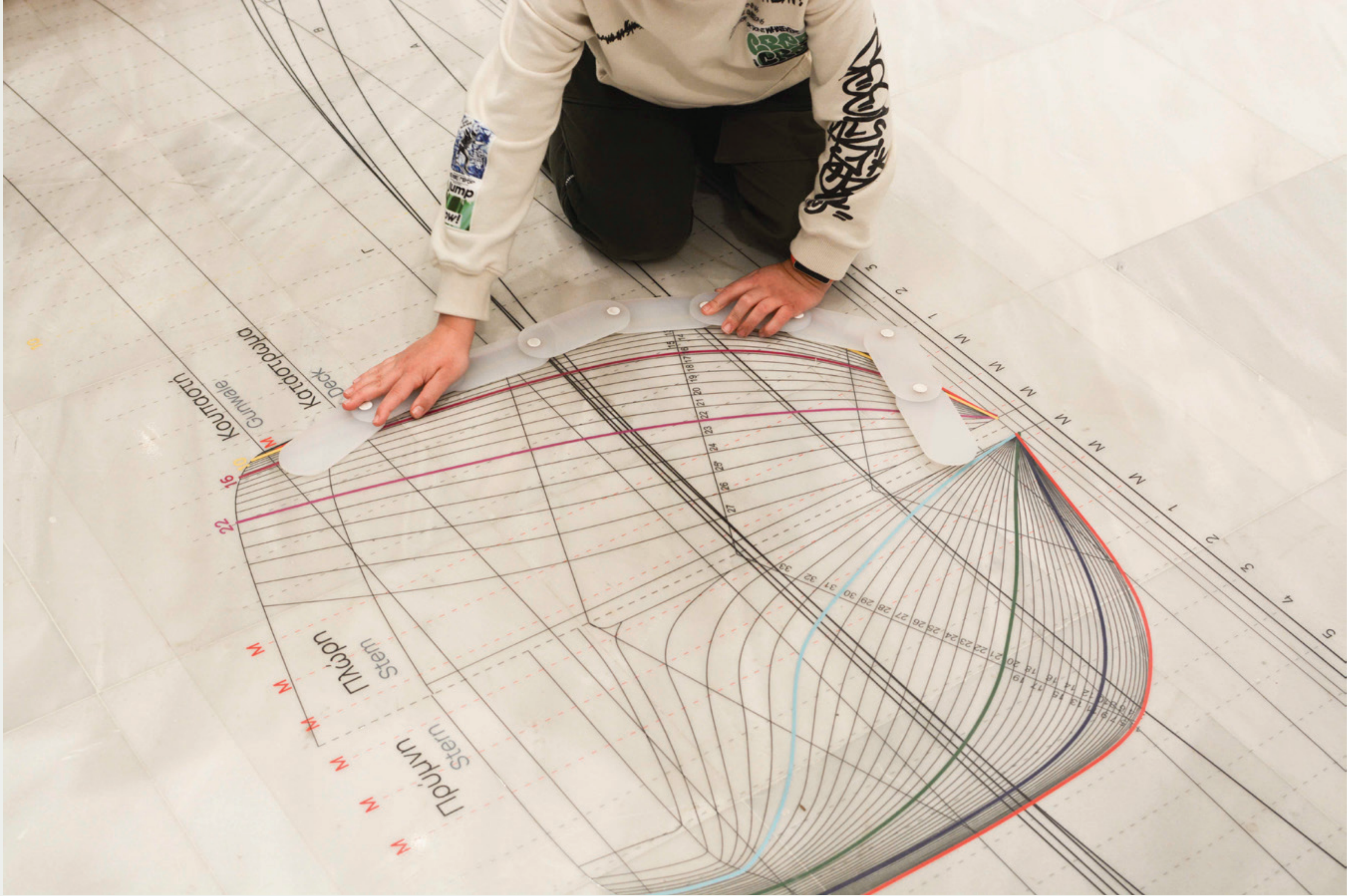
Εφαρμογή μεικτής πραγματικότητας επεξηγεί, με κιναισθητική συμμετοχή του επισκέπτη, τον ναυπηγικό σχεδιασμό με τη χρήση της «σάλας» και την κατασκευή των χναριών για τους νομείς του караβιού.

Εφαρμογή επαυξημένης πραγματικότητας «ζωντανεύει» παλιές φωτογραφίες του λιμανιού της Θεσσαλονίκης και πληροφορεί τον επισκέπτη για το εμπόριο και την κίνηση των πλοίων της εποχής.

βασικές
 ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ
 ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Μελέτη και προσαρμογή
 έκθεσης στον χώρο
 φιλοξενίας της.

Δημιουργία και επιμέλεια
 υλικού σήμανσης,
 προώθησης και
 επικοινωνίας έκθεσης.

Παραγωγή έντυπου υλικού
 και αναλωσίμων έκθεσης.

Μεταφορά έκθεσης.

Εγκατάσταση και
 διαμόρφωση έκθεσης,
 έλεγχοι καλής λειτουργίας,
 εκπαίδευση στελεχών
 φορέα φιλοξενίας και
 λειτουργίας έκθεσης.

Απεγκατάσταση και
 συσκευασία έκθεσης
 μετά το πέρας της.

Γραμματειακή, λογιστική,
 οργανωτική, τεχνική και
 επικοινωνιακή υποστήριξη
 έκθεσης.

Παροχή υλικοτεχνικής
 υποδομής και ηλεκτρονικού
 εξοπλισμού έκθεσης.

προαιρετικές

ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Εμπλουτισμός έκθεσης με πρόσθετη επιστημονική πληροφορία και πρόσθετα φυσικά στοιχεία ή/και ψηφιακά - οπτικοακουστικά - διαδραστικά μέσα.

Υλοποίηση εκπαιδευτικού προγράμματος, με δυνατότητα παρουσιάσής του και σε απομακρυσμένο κοινό μέσω εξειδικευμένης ψηφιακής - διαδραστικής πλατφόρμας.

Σχεδιασμός και υλοποίηση μουσειοσκευής.

Μετάφραση κειμένων σε άλλες γλώσσες.

Διοργάνωση παράλληλων εκδηλώσεων.

Σχεδιασμός και παραγωγή αναμνηστικών προϊόντων και αντικειμένων.

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ

Σχεδιασμός - Παραγωγή

Λαογραφικό & Εθνολογικό
Μουσείο Μακεδονίας - Θράκης
Folklife and Ethnological Museum
of Macedonia and Thrace

Συνεργαζόμενοι φορείς

Διοργάνωση - Διανομή

